

Politechnika Śląska Wydział Matematyki Stosowanej Kierunek Informatyka Gliwice, 30.01.2025

Programowanie III

Dokumentacja projektu

"Sudoku" – program do sprawdzania poprawności rozwiązania Sudoku w oparciu o zadanie 5 "Sudoku" z konkursu Algorytmion z 2011r.

Wojciech Grzywocz gr. lab. 1/2

1. Opis projektu.

Program działa w oparciu o zadanie 5 pt. "Sudoku" z konkursu Algorytmion z 2011r. W skrócie polega ono na tym, iż otrzymujemy rozwiązany sudoku w pliku txt, w którym mamy 81 liczb zapisanych w 9 wierszach po 9 liczb w każdym, przy czym liczby są od siebie oddzielone spacjami. Naszym zadaniem jest stworzenie programu, który sprawdzi poprawność liczb w pliku i poprawność rozwiązania sudoku, a następnie zapisze w pliku z Sudoku informacje czy błąd został znaleziony czy nie. Podejmując się tego zadania przyjąłem również dodatkowe założenie, aby program zapisywał do pliku z Sudoku dokładną informacje gdzie znajdują się błędy, aby ułatwić ich wyszukanie użytkownikowi, ponieważ dla niektórych użytkowników sama informacja o zaistnieniu błędu była by niewystarczająca.

Dokładne polecenie zadania z konkursu Algorytmion brzmi:

Adam przesyła Basi plik "dane5.txt" z rozwiązaniem gry sudoku. Plik ten zawiera dziewięć liczb oddzielonych spacjami, w każdym z dziewięciu wierszy (razem 81 liczb). Basia nie chce sama sprawdzać czy rozwiązanie jest poprawne. Prosi Cię o pomoc w napisaniu programu, który wykona pracę za nią i jeśli jest to poprawne rozwiązanie to w pliku "wynik5.txt" znajdzie się słowo "TAK", a jeśli nie to słowo "NIE".

2. Budowa i funkcjonalności.

Projekt znajduje się w folderze "PROJEKT_Grzywocz_Wojciech_inf1_2".

<u>Wewngtrz folderu mamy:</u> plik z instrukcją "INSTRUKCJA.txt", plik z
dokumentacją projektu "Dokumentacja projektu Java.pdf", plik z zadaniami
konkursu algorytmion z 2011r. w formacie pdf, dwa pliki z danymi w formacie
txt: "dane.txt" oraz "blednySudoku.txt", które odpowiednio zawierają
poprawnie i błędnie rozwiązany sudoku i służą jako przykład do
zademonstrowania działania programu; plik
PROJEKT_Grzywocz_Wojciech_inf1_2.iml oraz podfoldery: .idea, out oraz src,
który to zawiera 6 plików z kodem programu napisanym w całości w

Javie(JDK14) za pomocą edytora IntelliJ IDEA 2024, te 6 plików z kodem to: Main.java, OdczytZpliku.java, SprawdzanieMalychKwadratow.java, SprawdzenieDuzegoKwadratu.java, ZapisDoPliku.java i GUI.java.

Podstawowym zadaniem programu, które wyznaczała treść polecenie zadania z Algorytmionu było to, aby program sprawdzał czy sudoku jest rozwiązany poprawnie a następnie zapisywał w tym pliku txt z Sudoku wynik tego sprawdzenia. Ja postanowiłem rozszerzyć trochę podejście do tego zadania i dodałem dodatkowe funkcjonalności, które nie były z góry określone przez treść zadania. Postanowiłem dodać dokładny opis błędu – program sprawdza wszystkie możliwości i zwraca użytkownikowi gdzie popełnił błąd oraz dodałem interfejs graficzny w formie formularza Javy, który wygodnie pozwala użytkownikowi programu wprowadzić nazwę pliku w którym użytkownik ma zapisany plik ze swoim rozwiązanym Sudoku do sprawdzenia.

3. Przebieg realizacji.

Kod jest podzielony na 6 plików .java: Main, GUI, OdczytZpliku, SprawdzenieDuzegoKwadratu, SprawdzanieMalychKwadratow, ZapisDoPliku.

Wykorzystane biblioteki: java.util, java.swing, java.awt, java.awt.event, java.io, java.nio.charset.StandardCharsets

Plik Main:

```
Main.java ×
             GUI.java
                          OdczytZpliku.java
                                               SprawdzenieDuzegoKwadratu.java
                                                                                 SprawdzanieMalychKwadratow.java
 D public class Main {
         public static void main(String[] args) {
                 GUI gui = new GUI();
                 while (gui.getPlik() == null) {
                         Thread.sleep( mills 1000); // Czekany, az użytkownik poda nazwę pliku
                     } catch (InterruptedException e) {
                 H
                 String plik = gui.getPlik();
                 int[] liczby = new int[81];
                 OdczytZpliku odczyt = new OdczytZpliku();
                 if(ligzby==nutl){
                     System.out.println("Zatrzymann dzialanie programu bo mystapil blad z danymi wejsciawymi.");
                      throw new Exception():
                 ArrayList<ArrayList<String>> listaBledowSudoku = new ArrayList<>():
                 ArrayList<String> komunikatyObledzie = new ArrayList<>();
```

Na początku funkcja main tworzy Ramke gui dzięki której można podać nazwę pliku. Ramka wyświetla się tak długo aż użytkownik nie poda nazwy pliku, co gwarantuje pętla while. Następnie przypisujemy pobraną nazwę pliku do zmiennej pliki dzięki niej korzystamy z klasy do odczytu danych. Jeśli dane są w niepoprawnym formacie program rzuca wyjątek i kończy działanie programu z informacją o błędzie. (Dane są zapisane do tablicy 81-elementowej, indeksacja zgodnie z zapisem książkowym – od lewej do prawej)

```
public class Main {
   public static void main(String[] args) {
              throw new Exception():
           ArrayList<ArrayList<String>> listaBledowSudoku = new ArrayList<>();
           ArrayList<String> komunikatyObledzie = naw ArrayList<>();
           SprawdzenieDuzegoKwadratu sprawdzanieDuzego = new SprawdzenieDuzegoKwadratu();
           komunikatyObledzie=sprawdzanieDuzego.sprawdzWiersze(liczby);
           if(komunikatyObledzie != null) {
               listaBledowSudoku.add(komunikatyObledzie);
           komunikatyObledzie=sprawdzanieDuzego.sprawdzKolumny(liczby);
           if(komunikatyObledzie !=null) {
               listaBledowSudoku.add(komunikatyObledzie);
           SprawdzanieMalychKwadratow sprawdzanieMalych = new SprawdzanieMalychKwadratow();
               komunikatyObledzie=sprawdzanieMalych.sprawdzMaly(i, liczby);
               if(komunikatyObledzie != null) {
                   listaBledowSudoku.add(komunikatyObledzie);
```

Następnie sprawdzamy poprawność danych w sudoku według kolejno: dużych wierszy, dużych kolumn i poprawność w małych dziewięciu kwadratach. Każda z metod sprawdzających poprawność zwraca ArrayList<String> natomiast w klasie main do zbierania wszystkich błędów razem mamy ArrayList<ArrayList<String>>.

```
if (listaBledowSudoku.isEmpty()) {
    ArrayList<String> wewnetrzna = new ArrayList<>();
    wewnetrzna.add("Gratulacje rozwiazano bezblednie.");
    listaBledowSudoku.add(wewnetrzna);
}
ZapisDoPliku zapis = new ZapisDoPliku();
zapis.zapisDoPliku(plik, listaBledowSudoku);

System.out.println("Wykonano wszystkie operacje");
}
catch (Exception e) {
    System.out.println(e.getMessage());
    System.exit( status: 1);
}
}
```

Jeśli błędy nie występują dodajemy komunikat że rozwiązano bezbłędnie i zapisujemy komunikaty do pliku wykorzystując klasę do zapisu. Poniżej tego znajduję się również obsługa wyjątków klasy Main.

Plik GUI:

```
Main.java
            GUI.java × @ OdczytZpliku.java
                                               SprawdzenieDuzegoKwadratu.java
                                                                                 SprawdzanieMalychKwadra
    import javax.swing.*;
    import java.awt.*;
    import java.awt.event.*;
        private JTextField poleTekstowe; 4 unages
        public String plik; 3 usages
        // Iworzenie okna aplikacji
            setTitle("Podawanie pliku");
            setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
            setLocationRelativeTo(null);
            JPanel panel = new JPanel();
            panel.setLayout(new BoxLayout(panel, BoxLayout.Y_AXIS));
            panel.setBorder(BorderFactory.createEmptyBorder( top 150, left 50, bottom 150, mahr 58));
            Jlabel tekst = new Jlabel( toxt "Podaj nazwe pliku z Sudoku (np. dane.txt): ");
            tekst.setAlignmentX(Component.CENTER_ALIGNMENT);
            poleTekstowe = new JTextField( column: 15);
            poleTekstowe.setMaximumSize(new Dimension( width 200, height 38));
            JButton przycisk = new JButton( lest "Zatwierdz");
            przycisk.setAlignmentX(Component.CENTER_ALIGNMENT);
            panel.add(Box.createVerticalStrut( |might 10));
            panel.add(poleTekstowe);
```

Utworzona została ramka a w niej panel z tekstem, polem do wpisywania tekstu oraz przyciskiem.

Dodanie akcji do przycisku, czyli pobranie wpisanej nazwy pliku lub zgłoszenie błędu.

```
}
});

add(panel);
setVisible(true);
}

public String getPlik() { 2 usages
    return plik;
}
}
```

Metoda w klasie GUI która pozwala na przekazanie nazwy pliku do Main.

Plik OdczytZpliku:

Wczytujemy liczby z pliku, zapisujemy je początkowo jako tablicę Stringów, sprawdzamy czy jest 9 cyfr w każdej linii, następnie sprawdzamy czy nie przekroczyliśmy 81 liczb, stosujemy w tym celu dodatkową zmienną indeks aby wiedzieć w którym miejscu w liczbach z Sudoku się znajdujemy.

Następnie parsujemy liczby z formatu String na int i jeśli mamy 81 liczb zwracamy je do Maina, a jeśli nie to zwracamy null, który następnie w Mainie wywoła wyjątek, który zakończy program z komunikatem o błędzie.

Plik SprawdzenieDuzegoKwadratu:

Klasa SprawdzenieDuzegoKwadratu zawiera dwie metody, jedną która szuka błędów w każdym dużym wierszu, a druga metoda szuka błędów w każdej dużej kolumnie. Obie metody zwracają listę z błędami w postaci ArrayList<String> na której każdy string to jeden komunikat o błędzie w danym wierszu lub kolumnie.

```
Main.java
            GUI.java
                          OdczytZpliku.java
                                               SprawdzenieDuzegoKwadratu.java
     import java.util.ArrayList;
    import java.util.Arrays;
    public class SprawdzenieDuzegoKwadratu { 2 usages
        SprawdzenieDuzegoKwadratu(){} | Tusage
        public ArrayList<String> sprawdzWiersze(int[] liczby){ lusage
            int[] sprawdzane=new int[9];
            int[] checkList=new int[9];
            ArrayList<String>listaBledow=new ArrayList<>():
             int licznik=0;
             for(int i=0;i<9;i++) {
                 //Wczytanie jednego wiersza
                 int indeks = 0;
                 for (int j = licznik; j < licznik + 9; j++) {
                     sprawdzane[indeks] = liczby[j];
                    indeks++;
                 licznik += 9;
                 //Sprawdzanie danego wiersza:
                 Arrays.fill(checkList, val 8);
                 for(int 1: sprawdzane) {
                    checkList[1-1]+=1;
                 if (Arrays.equals(checkList,arr)==false) {
                     listaBledow.add("Blad w "+(i+1)+" duzym wierszu sudoku");
```

Sprawdzenie poprawności danych opiera się na porównaniu dwóch tablic 9 elementowych, w jednej początkowo mamy same zera, a w drugiej, kontrolnej, same jedynki. Jak nie trudno zauważyć, wystarczy liczby z danego wiersza/kolumny sudoku pomniejszyć o 1 aby ich wartości odpowiadały kolejnym indeksom tablicy wypełnionej zerami. Dlatego też możemy powiększać wartości na określonych przez liczby z Sudoku indeksach w tablicy z zerami. Jeśli w danym wierszu lub danej kolumnie jakaś wartość się powtarza lub brakuje jakiejś wartości to na którejś pozycji w tablicy do sprawdzania będziemy mieli wartość różną od jeden i wtedy tablice sprawdzające nie będą sobie równe. Jeśli zaś w danym wierszu i kolumnie każda z liczb występuje dokładnie raz to 9-elementowa tablica, z tablicy zer, zamieni się na tablicę samych jedynek i będzie równa drugiej tablicy sprawdzającej co będzie świadczyć o poprawności danych w tym wierszu lub kolumnie.

```
© GULjava
                        OdczytZpliku.java
Main.java
                                              SprawdzenieDuzegoKwadratu.java ×
    public class SprawdzenieDuzegoKwadratu { 2 usages
        public ArrayList<String> sprawdzWiersze(int[] liczby){    1usage
                licznik += 9;
                Arrays.fill(checkList, val 0);
                for(int 1: sprawdzane) {
                    checkList[1-1]+=1;
                int[] arr={1,1,1,1,1,1,1,1,1};
                if (Arrays.equals(checkList,arr)==false) {
                    listaBledow.add("Blad w "+(i+1)+" duzym wierszu sudoku");
            if(listaBledow.size()!=0) {
                return listaBledow;
        public ArrayList<String> sprawdzKolumny(int[] liczby){ Tusage
            int[] sprawdzane=new int[9];
            int[] checkList=new int[9];
            ArrayList<String>listaBledow=new ArrayList<>();
            int licznik=0;
```

```
Main.java
            © GUI.java
                         OdczytZpliku.java
                                              © SprawdzenieDuzegoKwadratu.java
    public class SprawdzenieDuzegoKwadratu { 2 usages
        public ArrayList<String> sprawdzKolumny(int[] liczby){ 1 usage
            ArrayList<String>listaBledow=new ArrayList<>();
            int licznik=0;
            for(int i=0;i<9;i++) {
                 //Wczytanie jednej kolumny
                 int indeks = 0;
                 for (int j = licznik; j <= (licznik + 8*9); j+=9) {
                     sprawdzane[indeks] = liczby[j];
                     indeks++;
                 licznik += 1;
                 Arrays.fill(checkList, val: 0);
                 for(int l: sprawdzane) {
                     checkList[l-1]+=1;
                 int[] arr={1,1,1,1,1,1,1,1,1,1};
                 if (Arrays.equals(checkList,arr)==false) {
                     listaBledow.add("Blad w "+(i+1)+" duzej kolumnie sudoku");
             if(listaBledow.size()!=0) {
                 return listaBledow;
             else {
                 return null;
```

Powyżej analogiczne postępowanie w metodzie dla dużych kolumn.

Plik SprawdzanieMalychKwadratow:

```
import java.util.ArrayList;
import java.util.Arrays;
public class SprawdzanieMalychKwadratow { 2 usages
    int malyKw; 12 usages
    SprawdzanieMalychKwadratow(){ 1 usage
        this.malyKw=0;
    public ArrayList<String> sprawdzMaly(int num, int[] liczby){ 1 usage
        this.malyKw=num;
        int[] sprawdzane=new int[9];
        int[] checkList=new int[9];
        ArrayList<String>listaBledow=new ArrayList<>();
        int licznik=0;
        int indeks=0;
        int[] sprawdzajaca=new int[9];
        switch (malyKw){
            case 1:
                //Wczytanie pierwszego kwadratu
```

```
public class SprawdzanieMalychKwadratow { 2 usages
    public ArrayList<String> sprawdzMaly(int num, int[] liczby){ 1 usage
        switch (malyKw){
            case 1:
                //Wczytanie pierwszego kwadratu
                licznik=0;
                indeks = 0;
                for (int j = licznik; j <= licznik+2; j++) {</pre>
                    sprawdzane[indeks] = liczby[j];
                    indeks++;
                licznik+=9;
                for (int j =licznik ; j <= licznik+2; j++) {</pre>
                     sprawdzane[indeks] = liczby[j];
                    indeks++;
                licznik+=9;
                for (int j =licznik ; j <= licznik+2; j++) {</pre>
                     sprawdzane[indeks] = liczby[j];
                    indeks++;
                //Sprawdzanie danego kwadratu:
                Arrays.fill(checkList, val: 0);
                for(int l: sprawdzane) {
                     checkList[l-1]++;
                Arrays.fill(sprawdzajaca, val: 1);
                if (Arrays.equαls(checkList,sprawdzajaca)==false) {
```

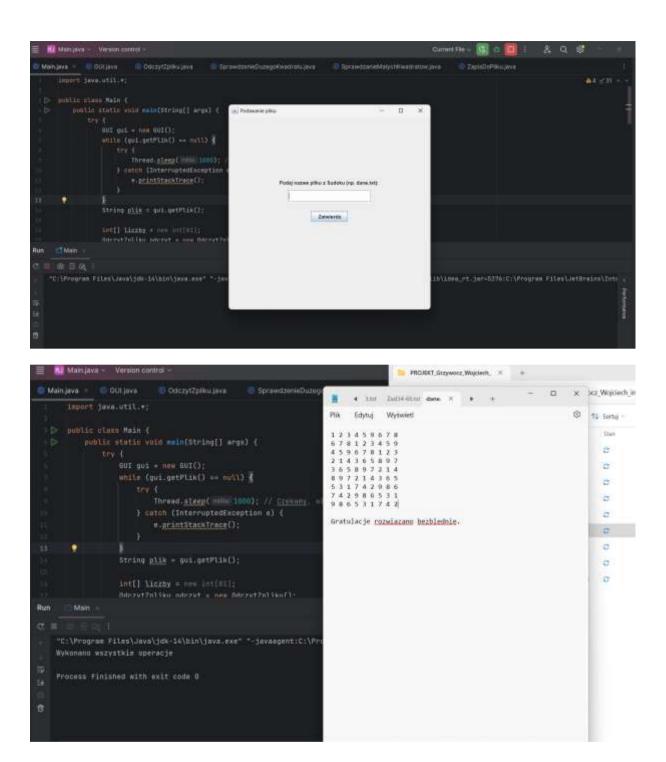
Klasa SprawdzanieMalychKwadratow posiada jedną metode "sprawdzMaly", która w zależności od podanego argumentu sprawdza jeden z 9 małych kwadratów. Sposób działania jest analogiczny do wcześniej przedstawionego sprawdzania wierszy i kolumn. De facto większa część tej metody to instrukcja switch case, która w zależności od podanego parametru bada odpowiedni mały kwadrat. Kod w odpowiednich case'ach różni się indeksami początkowymi, co pozwala sprawnie dobrać określony kwadrat do zbadania. Zastosowanie Switch case pozwoliło zamknąć sprawdzenie wszystkich 9 małych kwadratów w jednej metodzie z parametrem. W mainie zaś metoda "sprawdzMaly" jest wywoływana w pętli for z indeksami od 1 do 9 aby sprawdzić wszystkie małe kwadraty.

Plik ZapisDoPliku:

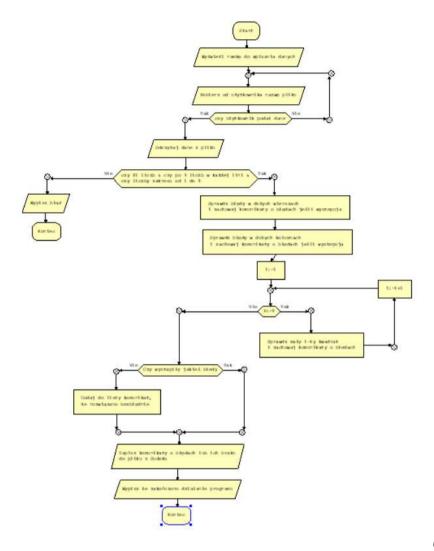
```
@ GUI.java
                     OdczytZpliku.java
                                          SprawdzenieDuzegoKwadratu.java
                                                                            SprawdzanieMalychKw
class ZapisDoPliku { Zusages
    public void zapisBoPliku(String plik, ArrayList<ArrayList<String>> listaBledow) { 1 usage
        try(BufferedWriter output = new BufferedWriter(new FileWriter(plik, append true))){
            for(ArrayList<String> lista: listaBledow) {
                for(String linia: lista) (
                    output.write(linia);
                    output.newLine();
            output.flush();
        catch(FileNotFoundException e1)
            System.out.println("Plik nie zostal znaleziony");
        catch(Exception e){
            System.out.println(e.getMessage());
```

Klasa ta pozwala zapisać kolejne komunikaty o błędzie w formacie String do kolejnych linii w pliku z Sudoku.

Przykładowe wywołanie programu:

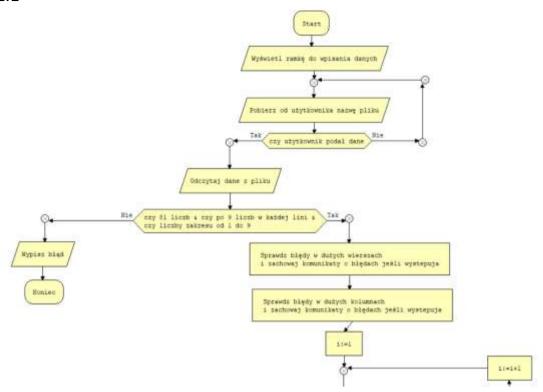

Schemat blokowy:

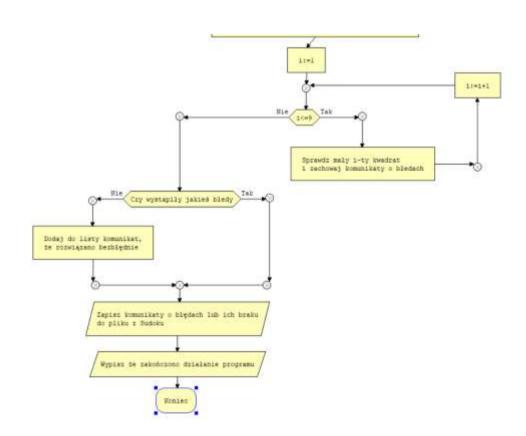

Cały schemat

W powiększeniu:

Cz.2

4. Instrukcja użytkownika.

Program służy do sprawdzania poprawności rozwiązania klasycznego Sudoku złożonego z 81 pól.

Po włączeniu programu użytkownik zostaje zapytany o plik txt w którym ma rozwiązany Sudoku, który zamierza sprawdzić. Po podaniu nazwy pliku txt program analizuje rozwiązanie i w tym samym pliku txt pod rozwiązanym Sudoku zapisuje czy w rozwiązaniu pojawiły się błędy czy nie. Jeśli błędy się pojawiły program wypisuje komunikaty, dzięki którym użytkownik może zlokalizować swoje błędy. Przy czym, ze względu na dokładną analizę przeprowadzaną przez program, możliwe jest że kilka komunikatów będzie się odnosić do jednego błędu, z tego też względu wymaga się od użytkownika aby znał zasady Sudoku i posiadał zdolność analizy wyświetlanych komunikatów.

Program sprawdza za równo błędy w dużych wiersza, kolumnach jak i w małych kwadratach, wobec czego wprawionemu użytkownikowi łatwo zauważyć iż wystarczy przeanalizować komunikaty o błędach w dużych wierszach i dużych kolumnach oraz zliczyć ich ilość aby znaleźć dokładną pozycję występowania błędów.

Aby dodać plik txt z rozwiązanym sudoku do sprawdzenia należy wkleić go do folderu projektu, a format zapisanych liczb w pliku txt musi być taki jak w pliku dane.txt, czyli powinno się w nim znajdować 81 liczb zapisanych w 9 wierszach po 9 liczb przy czym liczby są od siebie oddzielone spacjami.

5. Podsumowanie i wnioski.

Projekt pozwolił mi zwiększyć wiedzę na temat Javy i utrwalić już zdobytą wiedzę podczas zajęć na uczelni dając przekrój przez wszystkie tematy poruszane na zajęciach. Pomimo iż składnie Javy w niektórych aspektach można uznać za trudną to pisanie kodu nie sprawiało mi tak dużych kłopotów jak się spodziewałem przed rozpoczęciem projektu. Zadanie z konkursu Algorytmion udało się w pełni zrealizować dokładając nawet do niego dodatkowe funkcjonalności w postaci opisów błędów i interfejsu graficznego.

Projekt udało się zrealizować dużym nakładem pracy i daje on wiele satysfakcji, pozostawiając również możliwości na dalszy rozwój np. w formie czysto graficznej, z wyświetlaniem całej planszy sudoku w oknie javy itp. Z pewnością zachęcił mnie on do dalszego rozwijania swoich umiejętności w języku Java.

Autor: Wojciech Grzywocz